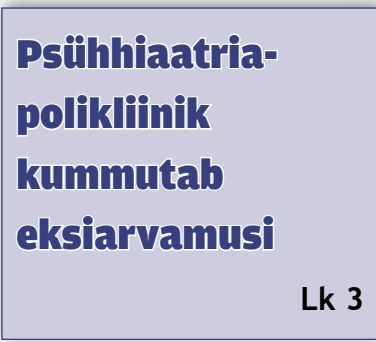

Kaitsevälased on tublid doonorid

Lk 2

**Psühhiaatria-
polikliinik
kummutab
eksiarvamusi**

Lk 3

**Tagasi-
vaade
suve-
päevadele**

Lk 4

k u u k i r i Regionaalhaigla

September 2007 • Nr 7 (58)

X-korpus tuleb ehitismüraga

X-korpuse ehitus on käivitunud – selles ei kahtle enam vist ükski perhilane. Kes otseselt ei näe, see kuuleb. Vanast sööklast on järel vaid mälestus, kollased kopad-puurid-kangutajad tegutsevad nii maja ees kui ka taga. Kuidas tööd on sujunud?

X-korpuse ehitustööd on alanud. Juulikuu 11. kuupäeval allkirjastati lepingud peatöövõtja ja alltöövõtjatega. Projektijuht Ivo Milli: „Peatöövõt pole meie praeguse ehituse juures kasutatav „klassikalise“ mõistena, sest tavaliselt peatöövõtja korraldab kõiki töid ehitusplatsil ja hangib vastavad all- ja muud töövõtjad, aga meie löime selle n-ö tükkideks – peatöövõtjal on kohustus juhtida kõiki töövõtte, kuid olulised alltöövõtjad on tellija, st meie poolt määratud.” Selline süsteem sisaldab küll peatöövõtjale teatud riski, sest ta ei saa oma maitse järgi valikuid teha, aga arvestades ülikeerukat ehitist, oli see antud juhul vajalik.

Peatöövõtja kohustuseks on lepingu järgi peale eritööde juhtimise teostada veel üldehituslikud tööd, viimistlustööd, lammutustööd ning vee- ja kanalisatsioonitööd.

Kogu paketi jäid seega puudu küte, ventilatsioon ja jahutus, see on üks töövõtudest, mille kohta kirjutati eraldiseisev leping ja viidi eraldi läbi riigihange. Teiseks tugevoolu ja automaatika töövõtt, samuti eraldi paketi, ja üks olulisemaid pakette on veel nõrkvoolusüsteemid (arvutivõrk, side, läbipääsu-, valve- ja tuletõrjesüsteemid jne). Kõige väiksem pakett oli meditsiinigaasid.

Miks me niimoodi tegime?

„Põhjusi on mitu,” räägib Milli, „üks olulisemaid oli see, et üritasime killustada niigi korporatiivset ehitusturgu – et saaksime võimalikult laiapõhjalised pakkumised.” Hangetel osales 17

Lammutustööd on ehitustööde esimene faas.

firmat erinevatest valdkondadest, nn klassikalise töövõtu puhul oleks saanud osaleda umbes neli firmat. „Ma usun, et siin on päris oluline hinnavõit taga,” on Milli kindel.

Teine oluline põhjus projektijuhi sõnusti oli see, et tegemist on tehniliselt ülikeeruka hoonega. „Meie eesmärgiks oli siduda ära konkreetse töö teostaja ja valmishitatud süsteemide hooldaja. See tekitab vastutuse järjepidevuse, katkematu ahela: see, mida sa teed, on sinu vastutuse ja hoolduse all aastate jooksul. See eeldab, et tegija püüab oma osa täna teha väga hästi ja kvaliteetselt, et tulevikus hoolduse käigus mitte teha asjatuid kulutusi.” Just eritööd on need, mis vajavad järjepidevat hooldust nii igakuiselt kui ka kvartaalselt. Hoolduse

pool on osa lepingust ja on ka hankes sees, st tegelikult hinnati mitte pelgalt ehituste odavamast hinda, vaid tellija andis ette kaheaastase hooldusperioodi koos hooldustarvikutega, näiteks filtrid, rihmarattad, kummid jne. Üks nüanss veel: hoolduslepinguid on haiglal võimalik samadel tingimustel ka pikendada määratamaks tähtjaks.

Saime tipptegijad

„Ega see kergelt tulnud,” tunnustab Milli, „hanged vaidlustati jne – et ennekuulmatu-enneolematu – ja seetõttu viibis ka lepingute sõlmimine, aga hakkama saime! Niisuguse hankekorraldusega saime oma ehitusele tänased ehitusturu tipptegijad.”

Uue korpuse projekti arendamisse

Projektijuht Ivo Milli.

on kolme aasta jooksul investeeritud paljude spetsialistide tööd ning ettevõttevalmistustöödesse ca 100 miljonit krooni (seisuga 01.01.07). Selle aja jooksul on valminud uue korpuse projekt koos tehnilise lahendusega ning ehituse ettevalmistustööd, sh elektrikaablite, vee- ja kanalisatsioonitrasside ning alajaamade ümbertõstmised, valminud uus parkla ja söökla.

Praegune seis: lammutustega saadi hakkama nädal tagasi, aed on ümber, töögraafikud on kokku lepitud. Üks suuremaid lammutusi on ees, see on B-korpuse külje lahtivõtmise, fassaad tuleb eest ära võtta. „Ühel hetkel näeb see maja ikka väga jube välja,” teab Milli. Siis järgneb augukaevamine ja otsene ehitus. „Loodame, et tuleb samasugune pehme talv nagu möödunud aastal, siis püsivad ka ehitajad graafikus,” soovib Milli. X-korpus peaks valmis saama septembriks 2009.

PERH-i uue korpuse ehitus on esimeseks etapiks rahvusvahelistele standarditele vastava Mustamäe meditsiinilinnaku rajamisel, kuhu on plaanis aastaks 2012 koondada Hiiumaa onkoloogia- ning nahahaiguste keskus, psühhiaatriakliinik ja verekeskus. Meditsiinilinnaku rajamise järgmises etapis renoveeritakse Mustamäel asuva haiglahoone C ja B korpus.

Aime Taevere

NB! Sügiskonverents: Kes ravib meid homme?

Regionaalhaigla VI sügiskonverents toimub reedel, 26. oktoobril algusega kell 10.00 TTÜ Sütiste Maja (Sütiste tee 21) konverentsisaalis.

Selle aasta sügiskonverentsil käsitletakse järgmisi teemasid: noorte arstide motivatsioon töötada Eestis, residentuuri kvaliteet, arenguvõimalused ja konkurents. Paneeldiskussioonis otsitakse vastust küsimusele: Mida teha selleks, et noorarst jääks Eestisse?

Konverentsile on oodatud kõik huvilised! Osavõtuks vajalik eelregistreerimine, täpsemat infot vaadake Intranetist.

Avati radioloogia- tehnikute õpe Tallinnas

31. augustil alustasid uut kooliaastat 48 üliõpilast, kellest kolme ja poole aasta pärast peaksid saama radioloogiatehnikud.

Huvi radioloogiatehnikuks õppimise vastu oli suur ning konkurss kujunes tihedaks – igale kohale oli ligi 5 soovijat.

2006. aasta novembris käivitus Tartu Tervishoiu Kõrgkooli ning Põhja-Eesti Regionaalhaigla, Ida-Tallinna Keskhaigla ja Lääne-Tallinna Keskhaigla koostööprojekt radioloogiatehnikute koolitamiseks Tallinnas. Õppetöö käivitati Tartu Tervishoiu Kõrgkooli radioloogiatehnikute õppekava alusel ning haiglad garanteerivad koolituseks vajalikud ruumid ning on õppe- ja eelkliinilise praktika baasideks.

Nii on praegu.

EMO?

See on tulevik.

Ülevaade konkursitulemustest

Suvine periood oli nii ülemarstide kui ka juhtiv vanemõdede konkursside poolest tõine.

Seoses Kuukirja puhkusega oleme lugejatele võlgu ülevaate suvistest konkursitulemustest. Esmakordselt uuele ametikohale valitud inimesed on endiselt eristatud punasega.

Diagnostikakliinikus kuulutati välja radioloogiakeskuse juhataja-ülemarsti ja keskuste juhtivate vanemõdede konkursid. Sooviavaldusi laekus keskuse juhataja ametikohale 2 ja juhtivate vanemõdede ametikohtadele kokku 7. Valituks osutusid järgmised kandidaadid:

- Radioloogiakeskuse juhataja-ülemarst dr **Maret Talk**
- Radioloogiakeskuse juhtiva vanemõena jätkab **Eve Kliimann**
- Patoloogiakeskuse juhtiva vanemlaborandina jätkab **Marika Rohtväli**
- Laboratooriumi juhtiv vanemlaborant **Jane Kurm**.

Anestesioloogiakliinikus toimusid konkursid kliiniku ülemõe ja anestesia- ning intensiivravi keskuste juhtivate vanemõdede leidmiseks. Kokku laekus nimetatud ametikohtadele 9 sooviavaldust.

- Kliiniku ülemõeks valiti **Katze Zirel**
- Intensiivravi keskuse juhtiva vanemõena jätkab **Katrin-Elisabeth Juhani**
- Anesteesiakeskuse juhtivaks vanemõeks valiti **Merle Freimann**

Psühhiaatriakliinikus kuulutasime konkursi välja polikliiniku juhataja-ülemarsti ametikohale ja taasvalituks osutus dr **Ülo Kallassalu**.

Esseisvad konkursid

Sügis ei too meile konkursside osas puhkepausi ja juba septembrikuu jooksul kuulutame välja konkursid järgmistele ametikohtadele.

- Sisehaiguste kliinik
 - Neuroloogiakeskuse neuroloog-ülemarst
 - Pulmonoloogiakeskuse tuberkuloosiosakonna pulmonoloog-ülemarst
 - Hematoloogiaosakonna hematoloog-ülemarst
- Kirurgiikliinik
 - Pea- ja kaelakirurgia keskuse juhataja-ülemarst ja juhtiv vanemõde
 - Näo- ja lõualuukirurgia osakonna juhataja-ülemarst
 - Naistehaiguste keskuse juhtiv vanemõde
 - Neurokirurgia keskuse juhtiv vanemõde
- Anestesioloogiakliinik
 - erakorralise meditsiini keskuse juhataja-ülemarst

Vii Miil
Personalidirektor

Suvi koos kaitsejõududega

Suvi on haigla töös enamasti mõnevõrra rahulikum kui ülejäänud aasta. Verekeskus hingetõmbeaega endale lubada siiski ei saanud, töö käis täie hooga.

Kolme suvekuuga väljastas verekeskus haiglale 9600 erinevat vere toodet, mis on vaid alla 2% vähem kui aasta esimesel kolmel kuul. Samal ajal ei saa me suvel kasutada paljusid traditsioonilisi doonorivere kogumiskohti nagu gümnaasiumid, kõrgkoolid ja ettevõtted. Ädala tänava maja külastama harjunud doonorid on samuti puhkusteperioodil linnast ära. Seega on suvi meie jaoks raske aeg ning doonoritega kohtumiseks peame otsima tõhusaid alternatiive.

Verekeskuse ajaloos on positiivseid kogemusi doonorivere kogumisega telkides, mis on olnud küll ühekordsed üritused. Suve katmiseks oleks neid telke vaja korduvalt erinevates kohtades üles panna, aga see käiks verekeskusele üksi üle jõu.

Kevadel pöördus verekeskuse doonorluse arendusjuht Ülo Lomp meie palvega Kaitsejõudude Peastaabi poole, et viia ühiselt läbi doonoritelkide projekt. Kaitsejõudude väljaõppekeskused on olnud meie kauaaegsed koostööpartnerid väljasõidukohtadena ning teadsime nende mõistvat suhtumist doonorlusse. Samuti loot- sime, et meditsiiniteenistusel on ole-

mas sobivad telgid.

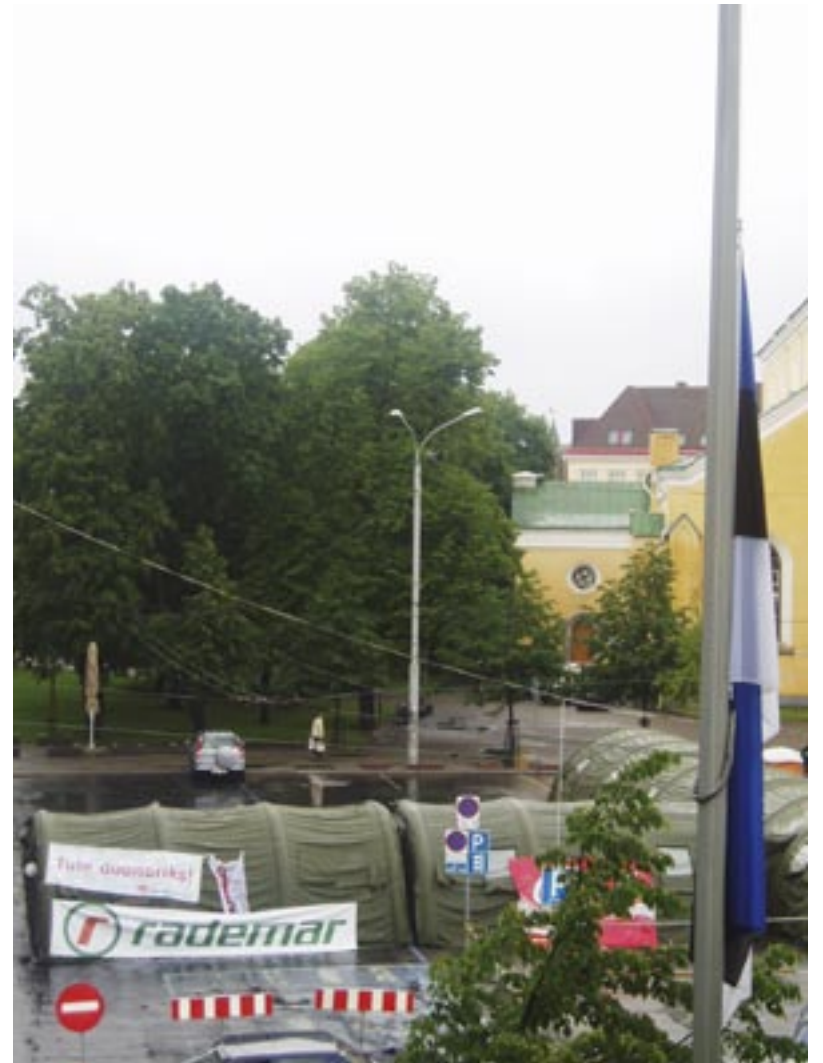
Idee leidis soodsat vastukaja ning koostöös kaitsejõudude meditsiiniteenistusega otsustasime korraldada doonoritelgid juuni- ja augustikuu jooksul viies linnas – Keilas, Tallinnas, Haapsalus, Rakveres ja Narvas, kokku 10 päeva. Projekti kandvaks mõtteks sai „Ka doonor on riigikaitsja“, mis ühendab endas ideed doonorist kui rahva tervise kaitsjast ja kaitseväge võimalikust rollist rahva kaitsjana rahualal.

Koos doonoritelkide projektiga käivitati juunis ka „Uue doonori kuu“, mille eesmärgiks oli kaasata uusi doonoreid ning tutvustada doonorlust ja väärtustada doonorite rolli ühiskonnas.

Kokkuvõtteid tehes võib öelda, et projekt oli väga edukas, 10 päeva jooksul käis telkides 1157 doonorit, neist 466 sellel aastal esimest ja 385 üldse elus esimest korda. See tähendab, et tavapärasest erinev ja atraktiivne doonorivere kogumise koht on tugev motivaator.

Jäime väga rahule ja loodame järgmisel suvel koostööd jätkata ning laiendada, hõlmates veel Paide ja Kuressaare linna. Sellele lootusele annab tuge plaanitatav Kaitseväge ja Regionaalhaigla vaheline koostöö raamleping.

Riin Kullaste
Verekeskuse juhataja

Kaitseväriline doonoritelk Vabaduse platsil.

Rahvusvaheline gastroenteroloogia koolitus Regionaalhaiglas

Kolme Balti riigi initsiatiivil korraldati 3.-4.mail Tallinnas Baltimaade esimene *live-endoscopy workshop*, millest võttis osa üle 230 gastroenteroloogi, kirurgi ja gastroenteroloogia-endoskoopia õde. Nii arvuka osavõtuga gastroenteoloogia-alast kursust ei ole viimase viieteistkümnepäevase jooksul siin läbi viidud.

Koolituse eesmärk oli tutvustada laiale arstikonnale innovaatilisi endoskoopiameetodeid, mida tuleks juurutada ka meie haiglates. Lisaks on need meetodid väheinvasiivsed, tõstavad ravikvaliteeti ja on kuluefektiivsed.

Workshop il demonstreeritud protseduurid teostati Regionaalhaigla Hiiu korpuse operatsiooni-

saalides ning need transleeriti telesilla abil Radisson SAS-i konverentsikeskusesse. Audioside võimaldas diskuteerida protseduure teostavate ekspertide ja saali vahel. Diskussiooni juhtisid professorid A. Kruse Taanist ja A. Nowak Poolast. Demoprotse- duure koordineeris prof J. Morris Glasgowst.

Koolituse 30 patsiendi leidmisele aitasid kaasa kolleegid Ida- ja Lääne-Tallinna Keskhaiglast, Tartu Ülikoolist, Pärnu ja Narva Haiglast. Olulise osa moodustasid seedetrakti erineva onkoloogilise patoloogiaga patsiendid. Siinkohal tuleb märkida ka patsientide suurt huvi rahvusvaheliste ekspertide konsultatsiooni vastu.

Programmis olid loengud mittevarikoosete seedetrakti verejooksude hemostaasist, biliaarse pankreatiidi sfinkterotoomias, püloroantraalse stenoosi ja söögitoru

striktuuride stentimisest, limaskestareseksioonist ning endokapslist. ESGENA president C. Neumann käsitles endoskoopia standardeid, tervisekaitset ja ohutust, Euroopa desinfektsioonjuhendit ja endoskoopiapersonali väljaõpet.

Esmakordselt Eestis kasutati ultraheli-endoskoopi söögitoru- ja soolekasvajate leviku hindamisel, pankrease pseudotsüsti ravis. Samuti oli esmakordne sapiteede ja jämesoole pahaloomuliste struktuuride sümptomaatiline ravi nitinoolist metallstentidega. Näidati ka peensoolehaigusi diagnoosida võimaldava endokapsli kasutamist. Protseduuride käigus eemaldati erinevate lisavahendite abil healoomulisi mao- ja soolekasvajad, mille konventsionaalne ravi on täna veel kirurgiline. Uudsetest meetoditest näidati argoonplasma kasutamist kasvajate ja angiodüsplaasiate ravis.

Workshop i õnnestumisele aitasid kaasa paljud Regionaalhaigla töötajad – Hiiu korpuse operatsiooniploki ja anestesioloogia osakonna, samuti sealsete kirurgia-, radioloogia- ja endoskoopiaosakondade personal ning kõikide kliinikute juhatajad.

ESGE presidendi prof J. Devieri ja peasekretäri prof P. Fockensi poolt saadetud kirjas avaldati tunnustust ja tänu Regionaalhaigla väga hea korralduse ning tehnilise taseme eest.

Mart Eisen
gastroenteroloog-vanemarst

Dr Püttsepp 70

26. septembril tähistab oma 70. sünnipäeva staažikas pulmonoloog dr Enn-Jaagup Püttsepp.

Dr Püttsepp töötab Mustamäe haiglas alates 2000. aastast, olles enne Tartu Ülikooli Kopsukliinikus töötanud pikaajaliselt pulmonoloogi ja peaarstina. Dr Püttsepp tõi Tartust kaasa akadeemilist õhkkonda ning kliinilisi kogemusi. Suurhaiglate "hingamine" pole sobinud mitte kõigile ümberasuajale, kuid dr Püttsepp on olnud optimistlik võitleja ja arendaja. Ta on tugev ja mitmekülgne kliinitsist, olles jätkuvalt huvitunud ka harva esinevate kopsuhaiguste diagnostika ja ravi arendamisest ning uutest ravi- ja diagnostikameetoditest. Dr Püttsepp on suure lugemusega ja huvitav vestluspartner, öeldes oma sõna sekka probleemi- des, mis ei jäta teda ükskõikseks. Ta on olnud abivalmis õpetaja suuremale osale praegustest kopsuarstidest. Temaga seostub suurepärase lastetuba, põhimõttelised ja kindlad seisukohad, vana kooli eetilised ja stiil, täpsus, täielik pühendumine patsientidele ja toetav kollegiaalsus.

Soovime dr Püttsepale tugevat tervist ja jaksu!

Kolleegid
pulmonoloogiakeskusest

Pildile palusime kõik, kelle töö seda hetkel võimaldas: (vasakult) psühhiaatriaõde Reet Aasa, dr Tatjana Novotvortseva, sekretärid Estike Mägi ja Helja Lõhmus, taga seisab psühhiaatriapolikliiniku juhataja dr Ülo Kallassalu.

Müüdikummutajad

Psühhiaatriapolikliinikut külastab aastas 12-13 tuhat inimest, kokku tuleb 39 tuhat visiiti. Need näitajad on aastate lõikes suhteliselt stabiilsed, kinnitab polikliiniku juhataja dr Ülo Kallassalu.

„Kuukirja lugeja peaks teadma psühhiaatriapolikliinikut eelkõige seda, et on aeg eksiarmused ümber lükata,” sõnab sissejuhatuseks psühhiaater-ülemarst Ülo Kallassalu. „Psühhiaatriapolikliinikusse ei jää keegi „arvele”, inimesele ei too siin käimine mitte mingeid piiranguid!”

Doktor Kallassalu vestab nagu lindil: „Meie ei sekku inimeste ellu, inimesed pöörduvad siia abi saamiseks, meie ei jälita inimesi, ei too neid haiglasse, kõik on rangelt seaduse raames. Kui ravi lõpeb, siis ongi kõik.”

Doktor esitab retoorilise küsimuse: kust selline rumal müüt on käibele tulnud, et siin võetakse „arvele”? „Eestis on inimene arvel ainult maksuametis! Mitte kusagil mujal,” lõpetab dr Kallassalu müüdi-jutu.

Kõige seadusekuulekamad

Kallassalu on veendunud, et psühhiaatria on kõige seadusekuulekam meditsiinieriala. Eestis kehtib juba 1997. aastast psühhiaatrilise abi seadus, mida järgitakse väga täpselt. „Lisaks on meid kontrollinud riigikontroll, iga nädal kolm korda käib haiglas kohtunik, kes kontrollib meie tegevust. Ma arvan tõesti, et me oleme kõige seadusekuulekamad arstid ja seadustega hästi kursis, me teame, mida tohib ja mida ei tohi.”

Tohtri sõnutsi ongi see õige, et keegi ka kõrvaltvaatajana kontrollib psühhiaatrilise abi andmist. „Meil on selle üle ainult hea meel ja see loob ka kindlustunde, et oleme toimetanud õigesti,” nendib doktor. „Meil ei ole midagi peita, ei ole hämaraid asju.”

Psühhiaatriapolikliinikus töötavad laste- ja noortepsühhiaatrid, täiskasvanute psühhiaatrid, psühholoogid, logopeedid ja spetsiaalselt koolitatud psühhiaatriaõded. Psühhiaatrilist teenust ja abi osutatakse kõigile diagnostilistele gruppidele – alates lastest-noorukitest, kuni kõrge raugaeani välja. „Kasutame ära kõik uurimisvõimalused, mis meil PERH-is olemas on, kõik erialased konsultatsioonid on kättesaadavad, haiged saavad komplekselt uuritud.”

Doktor juhib tähelepanu asjaolule, et psühhiaatriline ravi on tänapäeval valdavalt ambulatoorne: haige viibib

Psühhiaatriapolikliinik

- Personal: 48 inimest, neist 19 psühhiaatrit, 14 õde, 7 psühholoog, 1 logopeed
- 3 sekretäri, + osakonna abilised
- Õdede iseseisev vastuvõtt ja psühholoogide vastuvõtt suurenenud aastaga 2 korda

haiglas umbes 20 päeva (vastavalt Haigekassa lepingule), aga psühhiaatriline haigus kestab kaua, mõnikord kogu elu, depressioon ja ärevushäired enamasti poole aasta ringis. „Kriisipäevil toimub ravi haiglas, seejärel jätkub ambulatoorne ravi,” tutvustab tohter süsteemi toimetajad. „Loomulikult teeme haiglas koostööd, suhtleme omavahel, meditsiiniõed on meil nn ühenduslülid, kes viivad haige haiglasse ja jälgivad, kuidas tal läheb ja mis edasi saab.” Ka arstid suhtlevad omavahel, patsient antakse n-ö käest kätte.

Tulevikusuunana näeb Kallassalu niisugust töö organiseerimist, et see arst, kes ravib haiget polikliinikus, ravib ka haiglas edasi. „Järjepidevuse printsiip on hästi meeldiv. Siin on praegu logistiliselt seda väga halb teha, aga kui kõik on ühes majas koos, siis on see võimalik.” Kuuldavasti on ka arstid seesugusest töökorraldusest huvitatud. „Arst tahaks haiget ravida pikemaajaliselt, näha oma töö tulemusi,” teab Kallassalu. „See on meie tulevik, umbes 4-5 aasta pärast.”

Reserv: õed

Arste jääb järjest vähemaks, ka psühhiaatrid, kriisimoment on tegelikult käes. „See pärast oleme püüdnud oma polikliinikus kaasata sisulise meditsiinilise tööse rohkem keskastme meditsiinipersonali,” viitab doktor jätkusuutlikkusele. Õed on väga suur reserv: inimene ei peagi alati arsti juurde minema, väiksemate probleemide lahendamiseks ja nõustamisega saab õde väga edukalt hakkama. „Ja õed tunnevad ennast täisväärtusliku abipersonalina,” sõnab dr Kallassalu. Arst saab samal ajal teha järgmiste ja keerulisemate juhtudega.

Et vabastada õdesid tehnilisest jm kirjatööst, seati polikliinikus aasta tagasi sisse sekretäri ametikohad.

„Oleme juurutanud messkonnatööd: arst, õde, psühholoog ja logopeed arutavad haige raviplani läbi,

igaühel oma vaatenurk, oma kindel tööloik,” näeb doktor tiimitöö eeliseid. Kallassalu kiidab, et psühhiaatriapolikliiniku personal on väga tubli, kaadrivoolavus on suhteliselt väike. „Need, kes on siia jäänud, töötavad stabiilselt edasi. Personal on väga hea ja kollegiaalne, olen väga rahul. See amet on nii raskelt kätte tulnud, et kergekäeliselt seda ei vahetata.”

Positiivne märk

Ülo Kallassalu on viimastel aastatel residentuuri sisseastumiskomisjoni liikmena näinud, et noored arstid hakkavad juba paikselt jääma: „Sel aastal lõpetanute ei tahtnud ükski välismaale tööle minna, kõik jäid Eestisse!” rõõmustab doktor positiivse märki üle.

Psühhiaatriapolikliinikut ja -haiglat ootab mõne aja pärast ümberkolimine. Kas tahate ära minna? „Kui mõelda ratsionaalselt, siis tahame küll,” tunnistab Kallassalu. „Töökorralduselt ja ravikvaliteedilt tuleb astuda järgmine samm.” Olemasolev pansionaaditüüpi haigla, kus haiged viibisid pikka aega, sobis hästi aastaid tagasi. „Praegu on patsient haiglas selleks, et püstitataks diagnoos, tehakse uuringud ja juhatatakse ravi sisse,” kommenteerib doktor. Tema sõnutsi on kõike raviga seonduvat palju hõlpsam korraldada ühtses monoliitses haiglas, kus on polikliinik koos statsionaariga. Terves maailmas on sama tendents, psühhiaatria integreerub.

Märka inimest!

Õdede iseseisva vastuvõtu kõrval on polikliinikus teiseks uuenduseks grupiteraapia. Sel aastal tehti esmakordselt ärevushäiretega patsientidele ambulatoorset grupiteraapiat. Kokku tuli 15 patsienti, psühholoog ja arst tegid neile vajalikku teraapiat ja koolitust. Psühhoterapia eeldab inimese-poolset kaasatootamist. „See töötas päris hästi. Inimesed, kes on motiveeritud, käisid siin iga nädal kaks tundi ja olid tulemustega väga rahul,” teab doktor.

Psühhiaatriatohter tunnistab, et unistab tervemast mikroklimest meie ühiskonnas. „Praegu on meie ühiskond väga palju kaldu materiaalse poole, see hävitab inimese tervist. Julgustame inimesi pöörduma arsti poole, õigeaegne ravi on oluline tähtsusega.”

Psühhiaatriapolikliinikusse pöördumiseks pole saatkirja tarvis.

Aime Taevere

Vaimse tervise uurimise kabinet - mis ja milleks?

Käesoleva aasta kevadel avati psühhiaatriapolikliiniku juures Vaimse tervise uurimise kabinet. Tegemist on teadusliku uurimise üksusega, mille uurimisfookuses on nii psühhootilised häired laiemalt kui ka meeleolu- ja ärevusprobleemid; eesmärgiks on tõenduspõhine meditsiin. Oma töö tutvustamiseks saab sõna kabineti juhataja dr Eduard Maron.

Pealinna staatus kohustab

Inspiratsioon luua PERH-i psühhiaatriakliinikus teaduslik keskus tekkis siis, kui meid külastas maailma üks oma ala tuntum teadlane David Nutt, Bristol Ülikooli professor ning Euroopa Neuropsühhofarmakoloogia Kolledži (ECNP) tegevpresident. 2004. aastal kaitsetesin oma doktoritööd, prof Nutt esines oponendina. See oli prof Nutt'i esimene visiit Eestisse – ning ta armus koheselt Tallinna! Peagi tuli tõsine pakkumine: korraldada ECNP regionaalne konverents Tallinnas. Kas oleks vaja seletada, et see kõlas tunnustusena? Arutledes tulevikuplaanide üle, küsis professor, kuidas on meil lood teadusega. Vastasin, et arenguruumi jätkub ... ja võtsin küsimust nagu vihjet.

Tegelikult on teadusliku baasi olemasolu iga meditsiiniautuse uhkuse asi, aga ka eduka funktsioneerimise ja konkurentsivõime näitaja. Arvan, et Tallinna kui pealinna staatus on seda väärt, et oleksime ühe teadusliku keskuse võrra rikkamad. Sellega seoses olen tänulik nii psühhiaatriakliiniku juhatajale Kaire Adamsoole kui ka PERH-i juhtkonnale usalduse eest ja Tartu kolleegidele moraalse toetuse eest.

Projektid ning plaanid

Vaimse tervise uurimise kabinet ei alusta tühjal kohalt, eelnevalt on tehtud hulk tööd, mis võimaldab panna kabinet koheselt efektiivselt funktsioneerima. Kabineti praeguseks põhiülesandeks ongi viia ellu olemasolevaid projekte ning integreeruda PERH-i psühhiaatriakliini-

ku loodud tegevussüsteemi.

Lisamotivatsiooni selle teostamiseks annab kolleegide abivalmidus ning toetus. Praegu on plaanis käivitada kolm suurt projekti, millest prioriteetsem on Eesti Geenivaramu projekt. See on minu arvates üks perspektiivsemad, mis loob potentsiaali teadusprojektide ja uuringute arenguks tulevikus.

Eesti Geenivaramu direktor Andres Metspalu ja tema meeskond on meie väga hea ja ammu partner, kellega koostöö juba toimib. Käimasolevates projektides arvestame kindlasti psühhikahäirete spektri laiust, seetõttu hõlmavad uuringud erinevaid kliinilisi probleeme. Näiteks, uurimisfookuses on nii psühhootilised häired kui ka meeleolu- ja ärevusprobleemid.

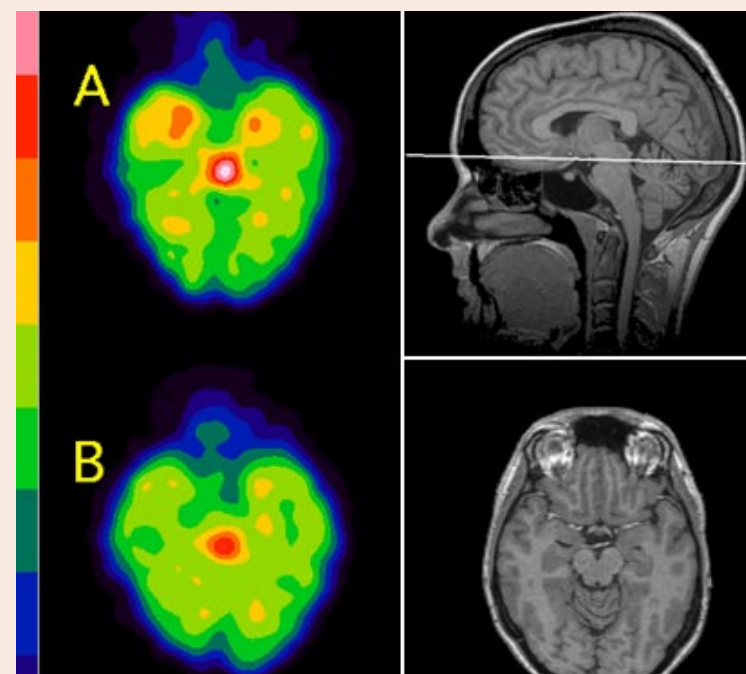
Pragmaatiliselt eesmärgid

Olen sügavalt veendunud, et teadust peab tegema ainult patsientide nimel, kusjuures tulemusel peavad leidma kiireima rakenduse igapäevapraktikas – see parandaks arsti arusaamist uuritud haiguse arengust ja haiguse ennetamise ning ravi võimalustest.

Viimasel ajal on tõhusalt arenenud selline suund nagu tõenduspõhine meditsiin. Õigem tee tõenduseni kulgebki läbi teaduse. Psühhiaatris on selline lähtumine hädavajalik nii diagnostika kui ka ravi osas. Alates sellest aastast oleme sisse viinud psühhiaatria residentuuri programmi uue tsükli – tõenduspõhine psühhiaatria, mille käigus tutvustame noorarste psühhikahäirete tõenduslooside kasutamise ja ravi printsiipidega.

On selge, et teadusliku tegevuse eesmärk ei piirdu ainult publikatsioonide arvuga. Mõeldes perspektiivselt, on tähtis teaduskraadidega meeskonna moodustamine, et tulevikus oleks võimalik edukalt arendada koostööd, otsida rahastamisvõimalusi uuringute teostamiseks ning osaleda rahvusvahelistes teadusprogrammides.

Eduard Maron
kabineti juhataja

Maailmas esimene isotoopdiagnostiline uuring aju serotoniini transporterist paanikahäirega patsientidel. Uuring teostati koostöös Kuopio Ülikooli Haiglas. Pildil: serotoniini transporteri sidumine keskajus tervel isikul (A) ja paanikahäirega patsiendil (B). (Maron et al Reduced brain serotonin transporter binding in patients with panic disorder. *Psychiatry Res.* 2004 132(2):173-81)

Suvepäevad olid SUPER!

PERHi VI Suvepäevad Käärikul 10.-12. augustini läksid kenasti korda, seda kinnitasid nii suured kui ka väikesed suvepäevalised. Rahvas kiitis head organiseerimistööd, organisatorid kiitsid osalejaid. Eriti lahkelt ilmataati kiitsid kõik.

Mummulisi-tribulisi kogunes suvepäevadele üle 700. 80-ndate aastate vaimust oli kantud nii avadefilee („Raporteerin: Suvepäevadeks valmis!”) kui ka muusikaline taust, sh äratus Kremli kellade saatel. „Meil laulud aitavad elada, võita...”

Jaah, kust nalja saab, kui ise ei tee. Hilisõhtul – kui mitte öelda, et varasel hommikutunnil – kostis hotelliõuelt ikka veel ühe tundmatuks jääda soovinud nõukogu-liikme segakoori kauneid igihaljaid viise, järve äärest sekundeerimas teise segakoori temperamentsed laulukesed.

Üks tundmatuks jääda soovinud öde hoolitses südamlikult kolleegide hea une eest, laudes mitugi korda oma ingliahällele uste taga: Head ööd, head ööd!...

Tegevus „seksioonides” ja rühmades oli aktiivne, seda oli kuulda kõrvaga ja tunda ninaga (grilliaroomid!). Kuplitevaheline maastik oli mõnusa

liigendusega – kogu telkinnak hajus lahedalt ja üksteist segamata kenasti territooriumile laiali. Jagus ühistegevust ja jagus privaatsust. Tõsi, paistis, et lastele oleks piisanud ka ainult paadisillast – vettehüppamine tunnistati kõige vahvaks tegevuseks.

Tore oli seegi, et rahvas võttis agaralt osa kõikidest mängudest-võistlustest. Oma tähelepanuväärse ja värvika osa andis suvepäevadele Tartu Ülikooli Kliinikumi juhtide südikas võistkond. Võisteldi tulisel, elati kaasa tormiliselt.

Võitjad: I koht – diagnostikakliiniku võistkond DIKA, II koht – psühhiaatriakliiniku Seewald, III koht – aneste-

sioloogiakliiniku EMOŠNIKUD.

Kaotused: poolteist murdunud hammas, üks eest läinud pilt (mummupal-liplatsil), mis õnneks tuli tagasi, ning hulgaliselt põlenud nahka. Samuti leiti üles puna-must „öko-toss”, mida usinad emmed otsisid nii järve pealt kui ka põhjast.

Väga vahva oli! – kuuldus kojusõitjate kommentaare. Väsinud, kuid õnnelikud. „Kõik on rahul, kõik oli tore!” Üks näitsik, kes PERHi-is pool aastat töötanud on, rõõmustas: „Ma ei ole varem olnudki nii toredatel ja huvitaval suvepäevadel. Kõik oli super!”

Aime Taevere

Admiral Tõnis Allik rivistas kaptenid üles suvepäevade avamiseks.

Infotelk töötas varavalgest hilisõhtuni.

Lipu heiskas eelmise aasta võitjate nimel Riho Sims.

Olev Ulp hoidis kindlalt nii päevakuu ka ööjuhi mikrofoni.

Psühhiaatriakliinik suvepäevadeks – valmis!

TÜK versus PERH.

KUUKIRI

Toimetus:

Aime Taevere, e-post: aime@editor.ee

tel: 501 6338

Inga Lill, e-post: inga.lill@regionaalhaigla.ee

tel: 617 2247

Väljaandja: OÜ Editor Grupp

Trükiarv: 1500